

Betreft: reactie college op accountantsverslag 2024

Aan de leden van de gemeenteraad

Inleiding

De door de gemeenteraad aangestelde accountant, ETL Assurance & Overheidsaccountants, heeft de controle van de jaarrekening 2024 van de gemeente afgerond. Het college dankt de accountant voor het opgestelde verslag hierover. Deze controle, tezamen met de reeds eerder uitgevoerde tussentijdse controle, vormt een belangrijk instrument om de rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid van het gemeentelijk financieel beheer te waarborgen en tijdig te kunnen bijsturen waar nodig.

De tussentijdse controle biedt waardevolle inzichten in de uitvoering van het financiële beleid gedurende het boekjaar. Op basis van de bevindingen tijdens deze controle zijn reeds verbetermaatregelen getroffen, waarmee het college actief invulling geeft aan zijn verantwoordelijkheid voor een rechtmatige en ordentelijke financiële huishouding.

De eindejaarscontrole vormt de afsluiting van dit proces en stelt de accountant in staat om een oordeel te vormen over de jaarrekening en de onderliggende administratieve processen. Het college neemt de constatering en aanbevelingen uit beide controles serieus en ziet deze als een belangrijke bijdrage aan de verdere professionalisering en transparantie van de gemeentelijke organisatie.

In de onderstaande reactie gaat het college in op de belangrijkste bevindingen, aanbevelingen en vervolgacties die voortkomen uit het accountantsverslag. Daarnaast gaat het college met uw auditcommissie in gesprek over (de opvolging van) alle aanbevelingen van de accountant.

1. Goedkeurende controleverklaring

Wij zijn verheugd dat de accountant voornemens is een goedkeurende controleverklaring af te geven bij de jaarrekening. Dit houdt in dat de accountant van mening is dat de jaarrekening, inclusief rechtmatigheidsverantwoording, een getrouw beeld geeft van de werkelijkheid. Dit bevestigt dat de financiële verslaglegging en de rechtmatigheidsverantwoording in opzet en uitvoering grotendeels voldoen aan de gestelde eisen, ondanks enkele geconstateerde fouten en onzekerheden die binnen de goedkeuringstolerantie vallen.

2. Leesbaarheid en informatiewaarde

Ten aanzien van de leesbaarheid en informatiewaarde van de jaarrekening merkt de accountant op dat deze is verbeterd ten opzichte van vorig jaar. Dat compliment nemen wij dankbaar in ontvangst. De constatering dat er verbetering mogelijk is rondom het concretiseren van doelstellingen en maatschappelijke effecten die voldoende meetbaar zijn onderschrijven wij. De opzet van de begroting is in het verleden zo afgesproken met de gemeenteraad en wordt in deze bestuursperiode niet meer aangepast. De beschrijving van de activiteiten wordt voor 2026 extra onder de aandacht gebracht en zal, waar dat kan, meer worden gericht op de externe doelen. Ook aan de leesbaarheid en informatiewaarde van de zogenoemde paragrafen (verplichte onderdelen in de begroting en jaarrekening) zal extra aandacht worden besteed in de aankomende planning en control producten.

3. Financiële positie

De accountant constateert dat de financiële positie van de gemeente als geheel voldoende is, maar achterblijft ten opzichte van andere gemeenten. Dit wordt voor een belangrijk deel veroorzaakt door de specifieke aard en activiteiten van onze gemeente, alsmede door het recente investeringsvolume en de faciliteiten van de stad te verbeteren. De accountant raadt ons aan om, naast het toezichtskader van de provincie, eigen normen te ontwikkelen per kengetal. Ondanks dat wij (met de accountant) van mening zijn dat de normen die de toezichthouder hanteert niet altijd de juiste informatiewaarde heeft voor Den Helder, zijn wij niet voornemens de gemeenteraad voor te stellen eigen normen vast te stellen. Wij geven er de voorkeur aan om, waar Den Helder afwijkend scoort van de norm, hier aanvullende aandacht aan te besteden. Dit houdt overigens dan niet in dat de norm van de toezichthouder daarmee per definitie wordt nagestreefd, hierin zal de specifieke aard en activiteiten van onze gemeente een belangrijke rol blijven spelen. Wij zijn van mening dat het blijven hanteren van 'slechts' de norm van de toezichthouder overzichtelijker is dan het toevoegen van een 'eigen' norm.

4. Bevindingen fysiek domein

Ten aanzien van het fysieke domein nemen wij het advies van de accountant in overweging om een aparte reserve te vormen voor de grondexploitatie. Daarnaast zal rondom dit onderwerp de regelgeving rondom de financiële verslaglegging nauwgezet worden gevolgd. Het financiële uitgangspunt rondom de grondexploitatie is dat deze (minimaal) kostendekkend zijn. Dit geldt voor nieuwe exploitaties, maar ook voor hernieuwing van overeenkomsten binnen een bestaande exploitatie. De accountant geeft ons mee dat de actuele marktomstandigheden met zich meebrengen dat hernieuwing van overeenkomsten een financieel positief effect kan hebben op de gemeentefinanciën. Van het college mag worden verwacht dat het als goedkoopman voorzichtig, prudent en doelmatig omgaat met publieke middelen. Dat geldt (dus) ook voor de overeenkomsten die worden gesloten rondom onze grondexploitatie. Het advies hieromtrent van de accountant nemen wij ter harte.

5. Interne beheersing sociaal domein

Wij delen de constatering van de accountant dat de kosten van de jeugdzorg moeilijk zijn te beheersen doordat het een zogenaamde open einde financiering is. Wij zijn blij dat de accountant ziet dat de organisatie op de goede weg is om deze interne beheersing te verbeteren. De stappen die hierin zijn gezet, onder andere door het actief inzetten van data en de inrichting van een dashboard, zetten wij voort. Wij onderschrijven het belang van een goede beheersing op alle kosten, zo ook die van de kosten rondom de jeugdzorg.

6. Verbonden partijen

Ten aanzien van de verbonden partijen geeft de accountants aan dat de interne beheersing adequaat is, maar de continuïteit in de dossierkennis kwetsbaar.

Onze verbonden partijen, zowel de gemeenschappelijke regelingen als de privaatrechtelijke-, spelen een belangrijke rol in het realiseren van de gemeentelijke doelen. Hoewel verbonden partijen juridisch en bestuurlijk op afstand van de gemeente staan, is structurele ambtelijke betrokkenheid essentieel om effectief te kunnen sturen, risico's te beheersen en verantwoording af te leggen. De ambtelijke organisatie zorgt voor inhoudelijke voorbereiding, monitoring van financiële en beleidsmatige prestaties, en borging van kennis en continuïteit.

Wij onderkennen het belang van de continuïteit in de dossierkennis en zijn druk doende dit (beter) te borgen door bijvoorbeeld de kennis breder in de organisatie te delen waardoor de kwetsbaarheid vermindert.

Rondom Luchthaven Den Helder geeft de accountant aan dat hier op middellange termijn financiële risico's zijn. Ook het college ziet deze risico's en heeft deze met u gedeeld. Wij blijven in (goed) overleg met Luchthaven Den Helder hierover.

Wij geven u nog mee dat het college voornemens is het 'beleidskader verbonden partijen' in het najaar van 2025 te evalueren. In dit kader is vastgelegd op welke wijze de gemeente grip houdt op de verbonden partijen.

Tussentijdse controle

Ultimo 2024 bent u door de accountant geïnformeerd over de bevindingen bij de tussentijdse controle over 2024. De organisatie heeft de aanbevelingen ter hand genomen en heeft hier (deels) al opvolging aan gegeven. Met de gemeenteraad heeft er bijvoorbeeld afstemming plaats gehad over de waardering van de deelneming Willemsoord B.V., zijn er aanpassingen doorgevoerd binnen de financiële processen waardoor het nu ook zichtbaar is dat de controles hebben plaats gevonden, is er beleid rondom prestatieakkoordverklaringen opgesteld/geïmplementeerd en zijn diverse beleidskaders geactualiseerd.

Tot slot

Tot slot spreken wij onze waardering uit voor de constructieve samenwerking met de accountant en de aanbevelingen die bijdragen aan een lerende organisatie en verdere professionalisering van onze financiële functie.

Den Helder, 27 mei 2025.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en Wethouders van Den Helder,

J.A. (Jan) de Boer MSc.
burgemeester

K. (Koen) van Veen
secretaris

